

रासेयो विद्यार्थी राष्ट्रीय दिंडी
स्वच्छ भारत अभियान, स्वच्छ भारत समर इंटर्नशिप
स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी-निर्मल वारी-निसर्ग वारी

सल्लागार समिती

मा. डॉ. नितीन करमळकर,
कुलगुरु, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. डॉ. मृणालिनी फडणवीस,
कुलगुरु, सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
मा. डॉ. देवानंद शिंदे,
कुलगुरु, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
मा. डॉ. दिलीप म्हैसेकर,
कुलगुरु, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
मा. डॉ. अतुल साळुंखे,
राज्यसंपर्क अधिकारी, रासेयो कक्ष, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

व्यवस्थापन समिती

मा. श्री. राजेश पांडे,
सदस्य, व्यवस्थापन परिषद, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. प्राचार्य, डॉ. संजय चाकणे,
सदस्य, व्यवस्थापन परिषद, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. प्रसेनजीत फडणवीस,
सदस्य, व्यवस्थापन परिषद, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. डॉ. विलास उगले,
सदस्य, व्यवस्थापन परिषद, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. डॉ. प्रभाकर देसाई,
संचालक, रासेयो व विविमं, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. डॉ. अभय टिळक,
विश्वस्त, आळंदी संस्थान, पुणे
मा. श्री. शिवाजीराव मोरे महाराज,
विश्वस्त, देहू संस्थान, पुणे
मा. डॉ. दत्तात्रय गायकवाड,
संचालक, रासेयो, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
मा. डॉ. राजाराम गुरव,
संचालक, विविमं, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
मा. डॉ. मंगलमूर्ती धोकटे,
संचालक, रासेयो, सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
मा. डॉ. सूर्यकांत शिंदे,
संचालक, विविमं, सोलापूर विद्यापीठ सोलापूर
मा. डॉ. संदीप गुंडरे,
संचालक, विविमं, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
श्रीमती बागेश्री मंठाळकर,
सदस्य, अधिसभा, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
मा. श्री. प्रशांत अवचट, थं क्रिएटिव्ह, पर्यावरण दक्षता मंच
मा. श्री. नरेंद्र वैशंपायन, निर्मल वारी-सेवा सहयोग

“स्वच्छ वारी स्वस्थ वारी
निरोगी मनाची मशागत भारी
निर्मलवारी निसर्गवारी
पर्यावरणाचे राखण करी”

रासेयो कक्ष, महाराष्ट्र शासन, युवक कार्यक्रम व
खेल मंत्रालय, भारत सरकार
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
महाराष्ट्र आरोग्यविज्ञान विद्यापीठ, नाशिक
निर्मल वारी-सेवा सहयोग,
थं क्रियेटिव्ह पर्यावरण दक्षता मंच, पुणे
ह्यांच्या सहयोगातून
राष्ट्रीय सेवा योजना व विद्यार्थी विकास मंडळ
विभागाचा अभिनव प्रकल्प
रासेयो विद्यार्थी राष्ट्रीय दिंडी
स्वच्छ भारत अभियान,
स्वच्छ भारत समर इंटर्नशिप
स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी
निर्मल वारी-निसर्ग वारी

दि. ३ ते ३० जुलै २०१८, (आळंदी, देहू ते पंढरपूर)
रासेयो व महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहभागातून प्लास्टिक व
थर्माकोलमुक्त वारीसाठी पर्यावरणीय उद्बोधन; पदव्युत्तर व
संशोधक विद्यार्थ्यांद्वारा वारीमार्ग व परिसराचे सर्वेक्षण;
आळंदी-देहू ते पंढरपूर ह्या दोन्ही आषाढीवारीमार्गावर
स्वच्छता मोहिम; पानांच्या पत्रावळ्या वाटप; वापरलेल्या
पत्रावळ्या व निर्माल्यसंकलन; उघड्यावर शौचाला न बसता
कृत्रिम शौचालय वापराबाबत प्रबोधन; गावकऱ्यांची,
शाळा-महाविद्यालयांची शौचालये उपलब्ध करणे;
पथनाट्यपथकांचे ३०० गावांमध्ये पर्यावरणीय
लोकजागरण; संलग्नित महाविद्यालयांमार्फत सेंद्रीय
खतनिर्मिती आणि शेतकऱ्यांना मोफत सेंद्रीय खतवितरण.

स्वच्छ वारी-स्वस्थ वारी

- पानांच्या पत्रावळ्या वापरा जमिनीचा पोत सुधारा
- हागणदारीमुक्त वारी वारकऱ्यांची सेवा करी
- निर्माल्य आणि पत्रावळी सेंद्रीय खताची मांदियाळी
- प्लॅस्टीकमुक्त वारी वारकऱ्यांची प्रकृती तारी
- कापडाच्या पिशवीचा वापर करा पर्यावरणाचे संतूलन सुधारा
- वारकरी येती घरा । घरातील शौचालय द्या वापरा ॥ तोचि दिवाळीदसरा । समाधान घरा-दारा॥
- पत्रावळी पानाची वाट उद्योगाची
- स्वच्छतेविषयीची प्रत्येक कृती देईल आरोग्याला गती
- सांडपाण्याची योग्य विल्हेवाट सर्वत्र होईल आरोग्याची पहाट
- हागणदारीमुक्त वारी वारकऱ्यांची सेवा खरी
- वारकऱ्यांना अन्नदान पानाचेच पत्र छान
- पाणी लाखमोलाचे आहे. जमिनीच्या पोटातले पाणी पोटातच राहिले पाहिजे.
- पाणी निसर्गाची पुंजी आहे. ते संपवू नका. पाणी म्हणजे सगळ्यात मौल्यवान संपत्ती.
- प्लॅस्टीकचा वापर टाळा, प्रदुषणांना घाला आळा
- सेंद्रीय खताचा वापर, पोषक अन्नाचे आगर
- पाण्याचा गैरवापर करणे थांबवूया. पाणी भरले की नळ बंद करा. पाणी वाचले तर पाण्यासाठी भांडणे होणार नाहीत.

निर्मल वारी-निसर्ग वारी

- घरातील रुम हिटरचा वापर न करता स्वेटर वा गरम कपडे घालून इलेक्ट्रीक ऊर्जेचा वापर टाळूया.
- गरज नसल्यास घरातील टी.व्ही., बल्ब तसेच अन्य इलेक्ट्रीक उपकरणांचा वापर थांबवूया.
- घरातून बाहेर पडताना पाण्याचा हिटर, पंखा, विजेचा दिवा बंद करूया.
- आणखी एक पाऊल पुढे जाऊन, पर्यावरण संरक्षण व संवर्धनाचे काम करणाऱ्या कोणाशीही जोडून घेऊ आणि पर्यावरण वाचविण्यासाठी विविध मोहिमा राबवून जनजागृती करूया.
- सेंद्रीय खतामुळे भाजीपाला व अन्नधान्याची निर्मिती सुपीक व रसायनविरहित होते. पोट बाधत नाही. आरोग्य चांगले राहते. मुलेबाळे आनंदी राहतील. सारखी आजारी पडणार नाहीत. देश अधिक तरुण होईल.
- पाण्याचे प्रदूषण सर्वात वाईट. सगळे रोग पोटात जातात आणि शरीराचे कामकाज बिघडवतात. पाणी उत्तम तर आरोग्य उत्तम.
- शास्त्रशुद्ध विचार करू. विज्ञानाची कास धरू.

स्वच्छ भारत-सुंदर भारत

- बोलण्यात, वागण्यात शुद्धता आणि तार्किकता असली की कुणी फसवणार नाही. आपला अशिक्षितपणा म्हणजे आपलाच घात. शिकू आणि शहाणे होऊ. सकलांनाही बरोबरीने वागवू.
- अडाणी माणसे अडाणी म्हणून हिणवू नये. जुनी न शिकलेली माणसे निरक्षर असतील पण तीही ज्ञानाचे भांडार आहेत. नव्या पिढीने हे ज्ञानही अर्जित केले पाहिजे. हा ज्ञानाचा साठासुद्धा व्यवहारात अतिशय उपयोगी असतो.
- अन्नदान हे सर्वात उत्तम पण ज्याच्या त्याच्या प्रकृतीप्रमाणे आणि गरजेप्रमाणे अन्न द्यावे. देवाच्या नावे प्रमाणाहून अधिक अन्नदान हे पर्यावरणास घातकच. रंजल्या-गांजल्या लोकांची सेवा अन्य मार्गानेही करा.
- अन्न कशात द्यायचे तेही पात्र किंवा पत्र उत्तमच हवे. प्लास्टिकमध्ये अन्न देणे आणि अन्न खाणे म्हणजे कर्करोगाला निमंत्रण. कमी पण स्वच्छ खा आणि दुसऱ्यालाही तसेच द्या.
- अंधश्रद्धा बाळगू नका. शिकणाऱ्या मुलांना विश्वासात घ्या. हीच शिकणारी पिढी उद्याची तारणहार आहे.